

Lucensium Oratio luculéttissima Pont. ma-
ximo Alexandro sexto per Nicolaum Tygrí-
num Lucésem utriusq; iuris doctorem; elegan-
tissime habita in Consistorio publico pro obe-
dientia præstanta. Anno. M. cccc. xcii. Díe
xxvi. mensis Octobris. Emendata.

Vereor Beatissime pater Ne dum Cíuitatis
nostræ mandata exequimur parum debite
sanctitati tuæ & hui⁹ augustissimi loci am-
plitudini & Lucensis populi desiderio satis-
faciam⁹; qui uniuersus sine sexus etatis ordinisq; discri-
mine ad deosculandos Beatitudinis tuæ pedes ad signa
uere obedientiæ: gratulatioisq; præstanta: si fieri posset
accessisset. Dabis(ut es in omnes humanus) pro tua be-
nignitate Pont. maxime ueniam; & animum Lucensiū
si non potentia magnum fide: obseruantiacq; nemini ce-
dentē: non uerba pensabís. Existimet. S. T. Lucā ipam
nūc loqui: sed magis ornate. Existimet Lucésem popu-
lum ipsam quam eius nomine præstamus obedientiam
Sed efficacius promptiusq; præstare Quā se in incorru-
peam: perfectā: in uiolatamq; seruauit: seruaturusq; est.
Ex quo beatus ille Paulinus præsul & martyr ab apo-
stolorū principe missus: primā etrurie urbem Lucā ad
ueram xpī fidem ab idoloꝝ cultu reuocauit: eaꝝ iecit
in istam sanctissimam sedem deuotionis constantiæq;
fundamenta: ut nec tempore (quod vía consumit) nec
ui ulla unq; dirui aut labefactari potuerint: possintue.

Quantum uniuerso populo xpianu letandum sit. Quā
maxime deo immortalī gratiæ agēdæ qui talem ac tan
tum pastorem gregi suo preficere dīgnat⁹ sit nemo est
qui nesciat. Quid innūmerabiles uirtutes tuę cūcto or
bi notæ. Quid maxima doctrina cum longa rerum ex
perientia cōiuncta? Quid religio a teneris annis imbu
ta ad hanc usq; perfectissimā etatem cōtinuata? Quid
naturalis bonitas & liberalitas polliceri aliud debet aut
p̄nt? quā cum supremē dignitatis cumulo ea oīa sup
rema cumulataq; in religionis xpianæ capite futura.
Quid istud Alexandri diuinitus impositum nomē: &
animi tui magnitudini conueniens: nōne uictoriā ad
uersus omnes chatolicæ fidei hostes p̄mittere uīdetur?
Nam quanto superat Alexāder maximus magnū: quā
toq; maius est Romanorum esse principem: q̄ mace do
num: & quanto excellentius est dei omnipotentis uica
rium: q̄ hominum regem esse: quantoq; dignior est po
tificalis a deo potestas quacunq; terrena dignitate: tan
to magis sperandum; immo credendum xpianor⁹ impe
riū: religionemq; ipsam non solum firmam solidam
ue futuram: sed omnes orientis populos sub Alexātri
maximi pontificis ductu atq; auspicio ad sacratissimā:
sanctissimamq; fidem nostram redituros. Quid iste tu
us diuinus & maiestate plenus aspectus? Quid uultus
& facies uenerabilis? Nonne omnes qui intuentur ad
queq; maxima capessenda incitare uīdet? Si enī C. Iu
lium cesarem Hispaniæ questorem (unde tibi origo est
beatissime pater) sola Alexandri magni uel statua ul' in

030030034

anis pictura apud Gades conspecta ad eius magnifica
gesta imitanda comouere potuit. Quid non effecta sed
ueram uiuamq; Alexandri maximi effigiem effecturā
credimus? Iamiam audito solo nomine totius Italie Hi
spaniarū Germaniæ Galliæ Britaniæ Pān oniæq; prin
cipes & populi comouentur; incitantur; inflammantur.
Omnes sese preparant ut debita reverentia signa chri
stianorū patri & principi Augustissimo exhibeant Ale
xandri nomen; q; christo deo nostro gratum semper fu
erit: uel hoc unico arguento comprobasse satis sit.
Quod nec Tiberiuin de cultu eius cogitant; nec Trai
anum christianis placidum & magnæ uirtutis virum;
nec Hadrianum qui ei quoq; templa cōstruxit. Sed so
lum Alexandrum Māmēq filium primum Romanorū
imperator̄; aquo inter deos referretur; & honore diui
no coleretur elegit. Quid non perfectum sperare possu
mus sub tuo imperio beatissime pater cū ita omnia co
ueniant? Senarius numerus qui Alexandri nomini ad
ditur; & in musicis Arithmetica & sacrī litterīs pfecti
onem tenet; & ut Platonis in thīmeo sententiam preter
mittam dīui Gregorii in aureo moralium libro uerbis
utar. Senarius numerus īcīrco perfectus est: quia pri
mus in numeris completur suis partibus id est sexta sui
parte tertia & dīmidia quæ sunt unum duo tria; quæ in
summā ducta sunt sex. Nec ante senarium numerū ali⁹
reperit qui suis partibus dū dīuiditur tota eius summa
compleatur. Senarius quippe Numerus in scriptura

sacra perfectus est: quia in mundi origine domin⁹: quæ
primo die cepit sexto opera impleuit. Optimi ac supre-
mi dei uoluntas a quo cuncta procedunt: Eligētum di-
gnitas & excellentia. Totius amplissimi ordinis cōsen-
sus: Electi merita: Nomē: Numerus: ita cōcordant: tam
dulcem suauemq; sonum mentib⁹ omnium reddunt
ut Armoniam ex qua mundus ipse constare dicitur: in
ipsius mundi a deo constituto uicario tam optimā per-
ficiant: qđ nihil dissonum: nihil incōcinnū: nihil discre-
pans inueniri possit. Quantū gaudii: letitię: spei q; deuo-
tissimi tui Lucenses ex uniuersali bono percipiānt q; sc̄p
facile cogitare potest. Sed est eis peculiare quoddā ex
obligatione procedens uinculum quo ita alligātur ita
astringuntur: ut ne dissolutum quidem non sit: sed ne
dissolui possit aut cupiant tam dulce & suave est. Quo
fit ut proprios animi affectus exprimere nequeamus.
Tantus est enim beneficior⁹ cumulus a pontificib⁹ ma-
ximis in Lucenses pfectus ut nec enumerari nec refer-
ri possit. Plena est Cūitas nostra priuilegiis amplissi-
mis: cum in Epum. Canonicos: Abbates: Priors: Eccle-
siasticosq; omnes: tum in īpos seculares magistratus ci-
uitatemq; uniuersam: plenī libri decretalium Lucensib⁹:
Qđ libertatem retinemus: Qđ centū uigintiribus an-
nis nulli extero seruimus: beneficio sedis apostolicę fa-
ctum quis ignorat. Recens est Vrbani. v. Lemonicen-
sis liberalitas inaudita Pont. max. magnificētia: qui mi-
seratus urbem ecclesię deuotissimā seruire: accito Caro-
lo. iii. ex Germania erogatis quinquaginta milibus au-

reorum
Quod
bertatē
re non
peteret
ciuitati
ornato
tiam p
Bened
nium p
Ad A
nignu
ponti
qui cu
pus su
in ten
const
tus ho
maxi
tio &
que c
eius s
scopio
notio
apost
tra Ca
refera
nunq

reorum nos a durissima & imanissima seruitute eripiuit
Quod Urbanus sextus paulopost confirmans ut ad li-
bertatem libertatis quoq; & iustitiae (sine qua libertas sta-
re non potest) insignia adderet: dum Genua Romam
peteret: nocte natalis dñi diuinis peractis supremum
ciuitatis nostrae Magistratū ense & pileo gēmis auroq;
ornato donauit: Quę hodie ob apostolicę sedis reuerē-
tiā publice deferunt. Calixti.ii. Lutii.iii. Gregorii. ix.
Benedicti.xii. Nicolai.v. Pii.ii. Reliquorumq; fere om-
nium pontificum beneficia innumerabilia obmittam
Ad Alexadros festinat oratio. Breui perstringam: q; be-
nignum: q; munificum: q; liberale Alexandri nomen in
pontificibus Lucensibus fuerit. Primus ille Romanus
qui cum pontificatu martyrii quoq; coronā meruit cor-
pus suū in nostram ciuitatem deferrī dignat⁹ est. Vbi
in templo marmoreo: altero etiam prius eius in honore
constructo canonico & collegio & priore ornato sepul-
tus honorat & colit. Singulisq; annis. v. Non. Maias
maximo populo & concursu martyriū eius qđ cū Euen-
tio & Theodoro sub Hadriano passus est religiose pie
que celebrat. Multisq; & maximis miraculis quotidie
eius sanctitas resulget. Alexandri.ii. Mediolanensis ep̄i-
scopiq; Lucensis immensa in filios suos beneficia tanq;
notiora pretermittā. Matildisq; nobilissimę foemine in
apostolicā sedem deuotionē præsidiaq; a Lucēsib⁹ con-
tra Cadulum missa tacebo. Illud dūtaxat amoris signū
referam. Quod existens in pōtificis maximī dignitate
nunq; deditgatus est se sacrosanctę Romanę ecclesię

pr̄sulem & Lucensem ep̄iscopum appellare. Magnum
quidem dilectionis in patriam nostram monumētum.
Ad Alexandrum. iii. uenio quem patria Sena a natura
nob̄is amicissima cum satis cōciliaret: deuotionis tamē
nostrae in ecclesiā Romanam conscius post multa ueri
amoris signa Alderigum Alucīngum nobilem. Lucen
sem Cardinalem creauit quē sibi successorem in Ponti
ficatu faceret qui Lucius. iii. appellatus est. Quarti Ale
xandri tempora quanta fuerit Lucensiū fides bellumq;
illud pro apostolice sedis defensione cōtra Māfredum
Regem suscep̄tum satis declarare possunt. In quo uno
proelio apud Arbiām facto quinq; milia Lucensiū de
siderata sunt: & cum post cladem illam: immo stragem
ceteræ etruriæ ciuitates pōtificis partes deseruissent: So
la Luca in fide permanſit. Omnesq; ecclesiæ fautores a
propriis sedibus electos recepit: & tutata est obſeditio
nem durissimam. famē: incendia: rapinas: cedēsq; con
stantissime pertulit. De. v. Alexandro uiro quidē & do
ctissimo & sanctissimo cum antea morte pr̄uentus fu
erit q; qualis futur⁹ effet mundo ostēdere potuerit pau
ca referri possunt. P̄sis tamen p̄istorium & deinde Bo
noniam petiturus: per agrum nostrum iter fecit Lucen
sibus satis in illo rerum turbine fidens: ubi benigne ha
bitus: & ut pontificem decebat cum ueneratiōe accept⁹
optime nob̄is affectus discessit. Hæc attigisse iuuat be
atissime pater non quo te Alexandr⁹ exempla in Lu
censes moueāt: qui satis abunde domestica uirtute: pro
pria liberalitate: & animi magnitudine sufful⁹ es. Sed

ut intell
post na
pro sua
dæ des
ros tuo
deuotí
deuotio
rimus
diuini
pere d
tis ann
ter ut
& col
long
gis p
limir

ut intelligeres quantum post pontificalem dignitatem
post naturalem bonitatem tuam; in isto etiam nomine
pro suæ libertatis confernandæ & ciuitatis amplifican-
dæ desiderio fidei: speiq; reponant. Tutos enim se futu-
ros tuo sub iustissimo imperio cōfidunt. Sanctitas tua
deuotissimos Lucenses suos quorū omnium seruitutem
deuotionē animosq; ante eius pedes conspectūq; offer-
timus in ea protectione recipiat: In qua omnes quibus
diuinitus datum est in ista sanctissima sede sedere reci-
pere dignati sunt. Ita rogamus: ita pcamur: ita toto mē
tis annixu petimus. Sic summus ille misericordiarū pa-
ter ut te uerum Iesu xpī uicarium credimus ueneramur
& colimus. id tibi btissime pater dū uita supererit (quā
longissiman optamus) tribuat q; optimo dominici gre-
gis pastorī iustum cōueniens piūmq; sit. Et celī referet
luminā post obitum. Ita oramus.

Laus deo.

Dixi.

Hain * 15.753

perpetua illa tristitia non possumus utere illa nostra
destituta. Sed in mea morte non in decaenam. Non
in morte pro aliis sed in morte a me auctoritate nulliusq;
est morte mortis. Tunc enim est tempus. Sed orobet huius
tempore. Tempore vero non omnis qui dicitur omnis
tempore. Tempore missione cuiuslibet obitu. Non tamen
tempore obitu. Quia etiam tempore plorans amicorum
tempore obitu. Non tempore obitu. Non tempore obitu.
Si vero cum amico periret. Non tempore obitu. Non tempore obitu.
Non tempore obitu. Non tempore obitu. Non tempore obitu.
Non tempore obitu. Non tempore obitu. Non tempore obitu.
Non tempore obitu. Non tempore obitu. Non tempore obitu.
Non tempore obitu. Non tempore obitu.

E posse
renti
cet er
pres
dine
uim
si ple
quit
obel
cerna
pore
rum
enda
orato
pertu
sermo
ultur
most
git.